

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा, नवम्बर/दिसम्बर-२०१६

कक्षा- आचार्य-२ (SEM-3)	प्रश्नपत्र-४	गुणाः - ७०
विषयः- वास्तुशास्त्रम्	CC539	समयः - ११ तः ०२
दिनाङ्कः - २८/११/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः - समराङ्गणसूत्रधार	

॥ प्रथमान्वितिः ॥

- प्र-१ एकस्य सान्वयं व्याख्या कार्या । ०४
१. चतुरश्री कृते क्षेत्रे चतुर्भिर्भाजितैः पदैः ।
सीमाविस्तारमानेन रथांस्तस्य प्रकल्पयेत् ॥
२. हेमकूटमथ ब्रूयः शुभलक्षणसंयुतम् ।
सर्वविद्याधरस्थानमाश्रयः स पिनाकिनः ॥
- प्र-२ एकस्योपरि निबन्धं लिखतु । १२
१. ललितप्रासादस्य वर्णनं ग्रन्थाधारेण प्रतिपादयत ।
२. हेमकूटवर्णनं विशदं लिखत ।
- प्र-३ द्वयोरुत्तरं लिखत । ०४
१. हेमकूटप्रासादस्य निर्माणफलं दर्शयत ।
२. पञ्चवक्त्रप्रासादलक्षणं लिखत ।
३. वास्तुकर्मणि मर्मवेधे किं फलम् ?

॥ द्वितीयान्वितिः ॥

- प्र-४ एका कारिका सान्वयं व्याख्या कार्या । ०४
१. भागिको रथविस्तारः कर्णिका चार्धभागिकी ।
भागपञ्चकविस्तारं भद्रं यत् (तत्) प्रकीर्तितम् ॥
२. सर्वेषां गृहवास्तूनां प्रासादानां च सर्वतः ।
प्रसादो मूळमतोऽयं तथा च परिकर्मणाम् ॥
- प्र-५ एकस्योपरि निबन्धं लिखत । १२
१. विमानादिचतुषष्ठीप्रासादस्य सारांशः ।
२. प्रासादस्तवनम् अध्यायस्य सारांशः लिखत ।
- प्र-६ द्वयोः उत्तरं लिखत । ०४
१. गजपृष्ठप्रासादलक्षणं लिखत ।
२. तारागणाः के ?
३. वर्धमानप्रासादविधानं लिखत ।

॥ तृतीयान्वितिः ॥

प्र-७ एका कारिका सान्वयं व्याख्यायत ।

०४

१. पादोद्विहस्त उत्सेधात् सर्वलङ्कारभूषितः ।
सार्धहस्तसमुत्सेध (स्तावन्मानः स्तरावधि ?) ॥
२. कूटं तदूर्ध्वं कुर्वीत विचित्रं नासिकन्वितम् ।
छेदान्तं पूर्वमानेन सर्वमेतद् विधीयते ॥
३. त्रिभागिकं कपोतं कुर्यान्नासिकया सह ।
भागमेकं भवेच्छेदः पादबन्धस्यपीठके ॥

प्र-८ एकभूमिकद्रविडप्रासादलक्षणं लिखत ।

०८

अथवा

पीठपञ्चकाध्यायः विशदं वर्णयत ।

प्र-९ त्रयाणाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ।

०३

१. अण्डकः इत्युक्ते किम् ?
२. पुष्पकप्रासादस्य निर्माणे किं फलं प्राप्यते ?
३. सलिलान्तरम् अर्थात् किम् ?
४. प्रासादे अमलसारकस्य स्थानं कुत्र ?
५. शालमञ्जरी अर्थात् किम् ?

॥ चतुर्थान्वितिः ॥

प्र-१० एकस्य सान्वयं व्याख्यां कुरुत ।

०४

१. सः स्वर्गे सुरनारीभिः सेव्यते मदनाज्ञया ।
अथश्रीवर्धमानस्य लक्ष्म साम्प्रतमुच्यते ॥
२. षोडशक्षिः समन्ता च विज्ञेयः स समुद्रकः ।
पार्श्वयोश्चन्द्रशाला च उच्छ्रयात् स द्विभूमिकः ॥

प्र-११ नन्दिवर्धनप्रासादलक्षणं विस्तारपूर्वकं वर्णयत ।

०८

अथवा

मेर्वादिविभिकानागरप्रासादस्य सारांशः लिखतु ।

प्र-१२ त्रयाणाम् उत्तरं लिखतु ।

०३

१. मेरुप्रासादे कति शृङ्गानि सन्ति ?
२. मेर्वादिप्रासादाः कति सन्ति ?
३. लक्ष्मीधरप्रासादः केषां देवानां कृते निर्मितव्यम् ?
४. कैलाशप्रासादः केषां देवानां कृते निर्मितव्यम् ?
५. मणिकप्रासादे अलिन्दस्य प्रमाणं किम् ?